

det ærede Medlem fra Viborg —, at naar man nu adskiller Forvaltningen fra Retsplejen, maatte der komme 103 nye Embeder. Noget vil det naturligvis koste, men vil man anstille en Beregning, skal Grundlaget helst være rigtigt. Det er ikke rigtigt, at hvert nyt Embede skal have lige saa mange Kontorudgifter som de nuværende. Kontorforretningerne skulle dog ikke besørge to Gange, og hvis man tager Kontorforretningerne fra de nuværende Embeder, tager man ogsaa Kontorudgifterne fra dem. Tager man de administrative Forretninger fra de nuværende Retsbetjente, skulle de naturligvis ikke have de Kontorudgifter, som høre til de Forretninger. Dem kan man altsaa ikke regne med to Gange. Endvidere skal jeg nævne en Bestemmelse, som vilde medføre en betydelig Besparelse. Det er en Bestemmelse, der i Proceskommissionen først gik igennem efter mange Kampe, fordi den var et Brud med det bestaaende, den Bestemmelse nemlig, at det i Højesteret kun skulde være nødvendigt at have 7 Dommere i hver Sag — nu skal det være 9 — og i Landsretten 3 — nu er det blevet 5. Jeg regner mig til Ære, at jeg fik disse Bestemmelser ind. Der kan vist ikke paa-vises noget Land i Verden, som kræver et saa stort Antal Dommere samtidig i hver Sag. Dette Punkt har meget større Betydning, end det synes. Det vil nemlig meget hurtigt vise sig, at det Antal Dommere, der i dette Forslag er beregnet til de forskellige Retter, slet ikke vil slaa til, og at baade Antallet af Dommere og Antallet af Kontorbetjente, Skrivere, og hvad der videre hører til, vil stige langt over, hvad man her har tænkt sig. Det vilde have været en væsentlig Formindskelse, hvis man havde formindsket det Antal, som kræves, for at Retten skal være domfær. En Ret kaldes domfær med 3, hvis det kræves, at der skal være 3 Dommere i Retten, for at den kan dømme. Man kan, for at drage en Parallel, anføre, at i Sverige, et Land, der er dobbelt saa stort som vort i Folketal — i Udstrækning er det jo mange Gange større —, er der kun 8 Dommere i Højesteret. Til Appellationsretten i Köln, hvor jeg har været mange Gange, og hvor jeg er nøje bekendt med Proceduren og med baade Sagførerne og Dommerne, hører der et Distrikt, som rummer over 4 Mill. Mennesker, altsaa langt over Danmarks Befolkning, og i dette Distrikt er der megen Industri og i det hele megen Livlighed og mange Sager, men i Appellationsretten er der kun 3

Dommere, og de blev ganske forbavsede, da jeg fortalte dem, at her kunde man ikke nøjes med mindre end 5.

Hvad Politimkostningerne angaar, vil jeg sige, at det jo er klart, at naar man skal have et Statspoliti — det staar ogsaa her i Forslaget —, ville Omkostningerne blive meget større end nu, men de ville langt fra blive saa store, naar man har Anklageprocessen, som naar man har denne Inkvisitionsproces. Jeg skal imidlertid lade dette staa ved sit Værd. For hvis man forlangte, at jeg med 8—14 Dages Varsel skulde give en paalidelig Oversigt over, hvad Reformen vil koste, maatte jeg sige: Nej, det kan jeg ikke. Men paa den anden Side tror jeg, man kunde komme Tallet meget nærmere, end man er kommen, og hvis der nedsættes et Udvalg, vil det utvivlsomt være et af de Punkter, dette vil interessere sig for.

Mit Standpunkt med Hensyn til Omkostningsspørgsmaalet troede jeg, at jeg havde angivet tilstrækkelig tydeligt. Jeg vil gerne gaa til store Omkostninger, større end de nuværende, hvis man saa fik noget godt, men jeg vil ikke være med til at votere saa store Omkostninger, som der her er Tale om, naar man ikke opnaar andet end det, der her opnaas. Det er ikke rigtigt, naar det er antydet — jeg tror af den højtærede Justitsminister —, at jeg mener, at Lovforslaget slet ingen Fremskridt indeholder. Det skulde da ogsaa være løjerligt, om et Lovforslag, der indeholder 1,000 Paragraffer, af hvilke en stor Del hidrører fra de i høj Grad kyn-dige Folk i Proceskommissionen, ikke skulde indeholde Fremskridt. Men jeg mener, at disse Fremskridt ere for dyrt købte, naar man ikke faar andet, end man her faar, med den Bekostning, det vil medføre for Statskassen, og med den store Bekostning og Ulejlighed, det vil medføre for de private.

Jeg er bange for at trætte det høje Ting i denne Sag, for jeg kan ikke nægte, at saa snart jeg gaar lidt videre end til ganske almindelige Talemaader, har jeg Følelsen af, at Medlemmerne ikke kunne følge med. Det er næsten umuligt for Medlemmerne at være inde i alle disse Paragraffer eller i hele det juridiske Grundlag. Sagen er den, at med Hensyn til den civile Proces, vi nu have, altsaa Retssager om Penge, Gods o. lign. Mand og Mand imellem, kan man sige, at den nuværende Procedure lider af nogen Langsomhed, det vil sige, naar det er større Sager, og de ere tvivlsomme, ellers have